

بسمه تعالیٰ

جلسه مادران عمومی دیبرستان دوره اول

دکتر خانی پور

موضوعی که امروز انشالله در خدمت شما هستم در خصوص ارزش علم، دانایی، خرد و خرد ورزی و تعقل و اینکه ما احساس نیاز بکنیم که در برده‌ی کنونی اصلاً نیاز به دانش داریم یا نه؟ خب خیلی‌ها گفتند اختراع زایده احتیاج هست خیلی اصلاً قائل به این نیستن که ما نیاز به علم و دانش روز داریم آنهایی هم که قائل به این هستند و باور دارند گاهی سردرگم‌اند و نمی‌دانند که از چه مسیری باید حرکت بکنند و چه علمی و چه دانش‌هایی را کسب بکنند که بتوانند در دنیای فعلی مفید واقع بشوند حداقل آنچه که وظیفه هست گفت که یعنی اول به نزدیکان و خانواده پدر، مادر، فرزند انسان تاثیرگذار باشد تو آیات قرآن حتماً تلاوت فرمودید «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آتَمْتُمُوا قُوَّا أَنْفُسَكُمْ وَأَهْلِكُمْ نَارًا» یعنی اول خودتون و خانوادتون را نجات بدھید از این دزدگاه دنیا به قول استاد بزرگوار ما مرحوم آیت الله ضیاء آبادی ایشان می‌فرمودن که از خدا بخواهید در زمان کنونی گوهر ایمان‌مان را از دزدگاه دنیا به سلامت عبور بدھید چون مشکل شرایطی که الان حاکمه در دنیا خیلی کار را دشوار کرده اما یکسری عوامل و مولفه‌ها هست که کار را آسان می‌کند چون ما اعتقاداتی داریم و به عوالم غیب وقتی اعتقاد داشته باشید کمک‌هایی «من حیثُ لَا يَحْتَسِبُ» برای انسان بدست می‌آید که واقعاً از جایی که حساب نمی‌کنید می‌بینید که یک ترقی می‌کنید رشدی می‌کنید و علمی می‌آموزید که نورانی می‌شود هم خودتون را نورانی می‌کند هم به دیگران نور افشاری می‌کند باید اینجوری باشید حد بالا را مد نظر بگیرید همیشه پدرمان می‌گفت شما برای ۲۰ بخوانید شاید ۱۵ بشوید اگر بگید من ۱۵ را بگیرم قبول مادرا و پدرها همیشه این را می‌گویند می‌بینید ۱۰ می‌گیرید یکسری محاسبات هستش که دیگر دست معلم و مسائل دیگه است خب عنوان اولین اصلاً خود علم و دانش بینید ما با هر پدیده‌ای که مواجه می‌شویم الان من شما را زیارت می‌کنم شما بنده را می‌بینید این یک پدیده است با پدیده‌ها که مواجه می‌شویم این پدیده‌ها یکسری داده به ما می‌دهد این حرفی که دارم می‌زنم چرخه دانش را با مطالعه با مطالعه‌ام فقط این نیست که کتاب بخوانید هر چی که مثلاً عالم معلم است می‌گوید: (برگ درختان سبز در نظر هوشیار / هر ورقش دفتریست معرفت کردار) حالا یک شاعر این حرف را می‌زند ممکنه اصلاً علم کلاسیک هم نبوده باشد این پدیده‌ها یکسری دیتا می‌دهد یا داده می‌دهد به انسان یعنی من و شما الان شناختی نسبت به هم نداریم ممکنه یک ساعت بعد شناخت‌مان یک مقدار بیشتر بشود داده‌ها در مورد مثلاً شما فرزندتان می‌داد توی مدرسه‌ای شناخت‌تان پدیده‌ها و داده‌ها اینکه پرسیدید از اولیای دیگه از محل از افراد موثق جستجو کردید گفتید این آموزشگاه، آموزشگاه مناسبی است این داده است هنوز به این اطلاعات نرسیدین پس بینید چرخه معرفتی ما از چی شروع می‌شود از پدیده هرچیزی که می‌بینید هنوز هیچ اطلاعاتی ندارید اما با چشم‌مان با

حس‌مان با گوش‌مان با تعقل‌مان اینها را در کمی کنیم پدیده‌ها در مرحله دوم تبدیل به داده‌هایی می‌شود که داده‌ها یا دیتا می‌گویند هنوز اطلاعات نیست خام مثل شناخت نسی که الان من و شما تو این پنج دقیقه نسبت به هم هنوز خام تو مرحله سوم وقتی که داده‌ها را یا دیتا را پردازش کردیم تبدیل به اطلاعات می‌شود یعنی یک مرحله او مدام جلوتر مثلاً فرزندتان را شما توی پدیده دیرستان وقتی که می‌آید تا حالا تعامل با سایر هم‌سن و سالان و همکلاسی‌هاش نداشته پس شما با وجود همه شناختی که نسبت به فرزندتان که دارید می‌گوید که من تا حالا مثلاً از محمود این را ندیده بودم ولی اولیای مدرسه می‌گویند نه مثلاً این برخورد خوب را مادیدیم این همکاری را دیدیم چرا برای اینکه فرزند شما تو اون جریان قرار نگرفته بوده که اون چیزی که داشته را شکوفا بکند نشان بدید بنابراین خیلی از چیزهایی که به شما منتقل می‌کنند اولیای مدرسه مسئولین مدرسه این می‌شود اطلاعات جدیدی را به شما اضافه می‌کند با وجودی که شما ۱۵ سال با فرزندتان زندگی کردیدن بزرگش کردیدن ولی چیزهایی پیش می‌آید که تو یک سالی که آنها با بچه‌تان کار می‌کنند اطلاعاتی را افزوده می‌کنند به دانش قبلی شما این می‌شود اطلاعات، اطلاعات به مراحل بعد به علم می‌رسد یک ثباتی پیدا می‌کند تثیت می‌شود یعنی اطلاعات بعضی‌اش تثیت می‌شود بعضی‌اش محو می‌شود وقتی که علم در مراحل بالاتر و عمیق‌تر بررسد بعد به نالج می‌رسد یعنی به دانش می‌رسد بعد از نالج و دانش شما به ویژدن می‌رسید یعنی به خرد می‌رسید یعنی این پدیده‌ها، داده‌ها، اطلاعات، علم، دانش، خرد می‌آید به خرد می‌رسد یعنی اندیشه می‌کنید که چیکار بکنید سوره تبار ک راهم خواندید حفظ هم هستید خیلی‌تون آیه ۱۰ می‌فرماید: «وَقَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ السَّعِيرِ» این را کمی می‌گویند قیامت می‌گویند یعنی اگر در دنیا می‌شنیدیم خرد و رزی می‌کردیم از اصحاب سعیر نبودیم بعد آنچا خیلی‌ها تو سوره مومنون آیات ۱۰۰ به بعد خواندید کتاب علمای اسلام را حتماً بخوانید یک دانشمندی هست به نام لشون دنی دانشمند فرانسوی روح‌شناس یعنی عالم و دانشمند این تو اون کتاب باورهای دینی ما را حالا در حد خودش اثبات کرده و خیلی چیزها آنچا هست یعنی ما بعد از این عالم عوالمی داریم هر مرحله ما می‌میریم وارد مرحله بعد می‌شویم باز می‌گویید «الذی خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ لِيُلْوِكُمْ أَيْكُمْ أَحْسَنُ» عملأ خلق یعنی آفرینش خدا موت را خلق کرده ایجاد نیست نیست حالا این زندگی پس از زندگی این چیزها رو الان دارند می‌گویند یک عده می‌گفتند آقا خیلیا مگر کسی خبر آورده این همه عقای عالم گفتند و اینکه روح، روح‌شناسان گفتند امام علی (ع) فرمودند: «خُلِقْتُمْ لِلْبَقاءِ لَا لِلْفَناءِ» شما برای بقا خلق شده‌اید برای فنا و نابودی خلق نشیدید بعد فرمودند: «رَحِمَ اللَّهُ أَمْرًا عَرِفَ مِنْ أَيْنَ وَ فِي أَيْنَ وَ إِلَى أَيْنَ» خدا رحمت بکند بر انسانی که بداند از کجاست الان یک بچه‌ای که بدینها می‌آید بطور طبیعی چقدر از عمرش سپری شده در بطن مادر ۹ ماه خب یکساله که می‌شود شما می‌گویید ۱ سال و ۹ ماهه از بدو تولد حساب می‌کنید ۱ سالش و لی ۹ ماه زندگی داشته قرآن می‌گویید:

«خَلَقْنَاكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ ثُمَّ مِنْ مُضْغَةٍ ثُمَّ نُخْرِجُكُمْ طِفْلًا» یعنی تا بیاید پا به این عرصه بذاره ۹ ماه گذشته تازه می‌آید گریه می‌کند ناراحته اون عالم فکر می‌کند همه چیزش بوده دست و پا

دارد در عالم بطن مادر حرکاتش محدوده چشم دارد در آن عالم چیزی نمی‌بیند دهان دارد از راه دهان تغذیه نمی‌کند وقتی می‌آید تو این عالم می‌فهمد که این استعدادهای که داشته برای این عالم بوده همین قیاس را شما داشته باشین برای عالم بعد ما عالم بزرخ که همه اموات الان آنجا هستند چند هزار سال چند میلیون سال نمی‌دانیم هستند آنجا تا به عالم قیامت برسمیم آنجا ابدی دیگه اذلی نیستیم ما ولی ابدی هستیم یعنی روح ما همیشه زنده است خب این چیزی که بالآخره تمام می‌شود می‌فته انسان جسمش چی بوده این کالبدش که لذا رفتن دنبال علم روح که «وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الرُّوحِ قُلِّ الرُّوحُ مِنْ أَمْرِ رَبِّيِّ وَمَا أُوتِيْتُ مِنَ الْعِلْمِ إِلَّا قَلِيلًا» علم روح را به شما کم دادیم شاید یک مصلحت‌هایی بوده چون خیلی ما نباید با عالم روح عالم جن و عوالم دیگر کار داشته باشیم چون اصلاً پوشیده است بطور طبیعی جن یعنی پوشیده جنی یعنی پوشیده است نمی‌بینیم جونع سپر پوشش جنت بهشت از همین ماده است یعنی از بالا وقتی نگاه می‌کنید کف معلوم نیست پس میگیم که اگر ما اهل اندیشه بودیم الان گرفتار نبودیم پس تو دنیا بعد آنجا یک عده می‌گویند «رب الرجعونی» خدا یا من را برگردان به دنیا «لَعَلَّی أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ» یک عمل صالحی شاید انجام بدنهند از این چیزی که ترک کردم بعد ندا می‌آید «كَلَّا إِنَّهَا كَلِمَةٌ هُوَ قَائِلُهَا وَمِنْ وَرَائِهِمْ بَرْزَخٌ إِلَى يَوْمٍ يُيَعْشُونَ» ما دیگر نمی‌توانیم به عالم قبل برگردیم که من الان هر سنی دارم دیگر به ۵ سال قبل ۱ ساعت قبل نمی‌توانم برگرم این مسیری که دارید می‌روید پس چه بهتر که با اندیشه بروید با عقل برویم مسیر معلم مسیر کتاب مسیر خودمان هستیم نسبت به هم به همدیگه اضافه بکنیم بشنیم اگر ۳، ۴ ساعت تو جلسات خانه، دورهمی، صله ارحام خیلیم عالیه پس این هر کی یک نکته علمی بگویید یکی یک حدیث بگویید یکی آیه قرآن بخواند فهمش را بگویید یکی یک نکته مثلاً جدید علمی را کشف شده بگویید حالا اون بعضی از نکات علمی را به شما عرض می‌کنم که بینید تو کتاب‌ها چه چیزهایی نوشتند و ما چقدر وقت کم داریم عزیزان ما باید با آگاهی جلو برویم ما باید با دانش جلو برویم «ادبوا أَوْلَادَكُمْ بِهِ غَيْرِ زَمَانِكُمْ» ما بچه‌هایمان را که تربیت می‌کنیم باید آماده بکنیم نه به چهل سال قبل خودم که مثلاً من ۱۵ ساله بودم الان باید بینم دختر من نیازهایش چیه الان بینم فضاهای مجازی چی می‌گه چه خورد و خوراکی به اینها می‌دهد ذائقه‌اش چه جوری عوض کرده نیازهایشو چه جوری عوض کرده من به دانشجوها یک وقتی می‌گوییم که به ماهها می‌گویند برای کوتاه مدت میان مدت بلند مدت برنامه‌ریزی بکنید خیلی هم خوبه امام حسن مجتبی^(ع) فرمودند: «إِعْمَلْ لِدُنْيَاكَ كَأَنَّكَ تَعِيشُ أَبَدًا» برای دنیا طوری کار کن انگار همیشه در این دنیا هستی این اوچ مدیریت زمان یکی از اشتباهاتی که القاء میکنند چه مدرسه میخواهد بگویید چه من بخواهم بگوییم چه شما بخواهی بگویی می‌گوییم برای اوقات فراغت ما اصلاً اوقات فراغت نداریم ما وقت کم داریم ما برای کامل شدن درست شدن از این عالم رفتن وقت کم داریم یعنی من با اون چیزی که امروز مطالعه می‌کنم بضراعت که الان دارم می‌بینم می‌گوییم کاش این دانسته‌ها را من مثلاً تو ۱۵ سالگی می‌دانستم یعنی یک مقدار تسریع می‌شد مسیر تصحیح می‌شد ما وقت کم داریم اصلاً اوقات فراغتی نداریم ما اصلاً تو دنیا اوقات فراغت نداریم «يَا أَيُّهَا الْإِنْسَانُ إِنَّكَ كَادِحٌ إِلَى

رَبِّكَ كَذَّحَا فَمُلَاقِيهِ» ما با سختی و دشواری دنیا را داریم طی می‌کنیم به سمت خدا برویم و بعد اگر با دست پر برویم آنجا هم می‌گویند «رَبِّ أَرْجِعُونِي» خدایا من را برگردان یک عده حسرت می‌خورند خوبها می‌گویند چرا کم کار کردن بدھا هم که معلومه حال شان، بعد می‌گویند نه دیگه اینجوری نیست پس بعد از خردورزی به مرحله آخر می‌رسیم که می‌شود معرفت‌شناسی الان شناخت ما و شما یکم بیشتر شده یه خورده بیشتر می‌توانیم نسبت به هم ارتباط برقرار کنیم حرف بزنیم قضایت بکنیم خب ما در زندگی خودمان هم نسبت به پدیده حالا جالب این است هر معرفتی که این چرخه را طی کرده می‌شود پدیده یعنی نقطه اول و آغاز برای معرفت بعدی خیلی جالبه این چرخه همینجور سیکل گردش دارد تمام نمی‌شود یعنی ما شناخت‌مان نسبت به عالم اینقدر کمه یک عالمی رفته بود بالای منبری بود کرسی بود گذاشته بودن حضار ازش سوال کردند یک سوال دو سوال سه سوال گفت من نمیدانم اطلاع ندارم تحقیق بکنم بگم یک رندی اون وسط گفت آقا اگر نمیدانی شما اون پنج تا پله را رفته‌باش پایین کنار ما بشین تو که چیزی نمی‌دانی که گفت که جواب ظریفی داد من به اندازه دانسته‌هام که پنج تا پله بیشتر نبوده آدم بالا اگر میخواستم به اندازه مجھولات و ندانسته‌هام برم بالا به عرش می‌رسیدم این ندانسته‌های ما خیلی زیاده این هم غلط میگن آقا هر کتابی ارزش یکبار خواندن را دارد اصلاً اینجوری نیست هر فیلمی هر کتابی هر پدیده‌ای هر برنامه نرم افزاری هربازی ارزش یکبار وارد شدن گاهی ندارد گاهی یکبار آدم وارد یک کتابی می‌شود یک فیلم می‌شود یک جریان می‌شود یک دوستانی می‌شود که می‌بینید اصلاً به قیمت عمرش تمام شده می‌شود می‌رود به راه کج دیگر اصلاً نمی‌تواند برگردد پس این تجربه درست نیست خوبه انسان تجربه‌های دیگران را اضافه بکند تجربه خودش شما تا همین معرفت که عرض کردم نداشته باشد وارد هیچ چیزی نمی‌توانید بشوید «وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنَّ السَّمَعَ وَالْبَصَرَ وَالْفُؤَادُ كُلُّ أُولَئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْؤُلًا» قرآن می‌فرماید سوره اسراء آیه ۳۶ این مسئولین یه وقت‌هایی در جمع صحبت می‌کردم بعضی از آقایون مسئولین بودن گفتن یک آیه قرآن داره سوره صافات «وَقَفْوُهُمْ إِنَّهُمْ مَسْؤُلُونَ» نگه شان داریم پدر و مادر مسئولند نماینده مجلس مسئول رئیس مجلس مسئول بالاتر پایین تر همه مسئولیم تازه مسئولیت آنقدر سنگین که گفت نزدیکان این جهان ما و منیست لاجرم این نزدیکان بشکستند میگه یک کسی تو آموزش و پرورش تصمیمی می‌گیرد چند میلیون دانش آموز سیستم زندگی شان بهم می‌ریزد یا می‌آید توی مسیر بعد می‌آیند آزمون خطای کنند می‌گویند این خطای رفت این همه وقت این همه حرص و جوش والدین این همه بچه این همه استعداد راجع به استعداد یک چیزی بگوییم شما این آیه را شنیدید «لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا» یعنی خداوند به اندازه وسع ما از ما تکلیف می‌خواهد ولی می‌دانید یک خطری دارد این آیه یعنی شده یک چیزی برای شانه خالی کردن به اندازه وسع خب شما اگر به اندازه وسعتونه چرا با آقای جوادی آملی با آقای علامه طباطبائی با پروفسور هشتادی با آنها یک تو عرصه علم ریاضیات و نجوم کار کردن اینها هم وسع شان اندازه شما بوده یک آیه دیگه هم تو ذهن تان باشه حتماً خواندین آیه «لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا مَا آتَاهَا» این تکمیل اون هست اگر قرآن را به قرآن بخواهید

معنى بکنید می‌گوید خداوند متعال «تکلیف مالا یطاق» نمی‌دهد دعا می‌خوانید بعد از نماز عشاء می‌گوید خدا ای ما را تکلیف ما لا یقاق نده ولی خدا می‌فرماید اندازه وسع و جوانی استعداد و دانش و عقل محیطی که به شما دادم از شما می‌خواهم قطعاً از پدر بزرگ من کمتر از من انتظار دارد خدا رو شرایطی که مثلاً هشتاد سال پیش بوده پس «لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا مَا آتَاهَا» یعنی خداوند به اندازه اون عطا یابی که به ما داده استعدادهایی که به ما داده که بعضیاش بی‌نظیره و ما کم استفاده می‌کنیم ما اصلاً شاید ۲ درصد از ذهنمان از دریافت‌هایمان استفاده نکنیم به اندازه اون از ما انتظار دارد پس آن برای در رفتمن باشد اون وسع ما کمه دیگه یکی می‌رود عبادتش خیلی خالصانس اونم تعداد زیاد نه خیلی قلب‌شان نزدیک کرده یکی دیگه می‌گوید خدا از ما همین قدر می‌خواهد نه شما تمرين کن تکرار کن یک نکته بعدی قدرت علمی و سلطه علمی در دنیاست بینید همه‌تان آیه را خواندید که «وَأَنْ لَيْسَ لِإِنْسَانٍ إِلَّا مَا سَعَى وَأَنَّ سَعْيَهُ سَوْفَ يُرَى» برای انسان بین مون هر انسانی کافر هم باشد چنان که شما می‌گویید «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ» اون صفت رحمانیت خدا در دنیا برای همه است چون بعداً روز قیامت کافر می‌گویید چرا به من ندادی یا حتی می‌بینی بیشتر به آن‌ها دادن آب و هوای بهتر شرایط بهتر چون رحمانیت خدا اینجوریه در دنیا بارانی که می‌آید در شالیزار می‌آید در زمین مستعد هم می‌آید اما رحیمت خدا مختص مؤمنین و «وَكَانَ بِالْمُؤْمِنِينَ رَحِيمًا» رحیمت از خاصت مومنین اما رحمانیتش به کافرم خدا می‌دهد به همه می‌دهد مومن هم می‌دهد بنابراین سلطه علمی در دنیا از آن کسی است یا قومی است که تلاش بکند تلاش برای خدا مهمه متنه می‌گم که تلاش در چه مسیری و چه جوری استفاده بکنیم یکی هم تلاش می‌کند کتاب هیروشما را بخونه ناکازاکی را بخواند بمب درست می‌کند و امتحان می‌کند بعد خود رئیس جمهور وقت آمریکا هنوز صوت انگلیسیش هست می‌گوید ما الان یک کار کردیم برای آینده برای سلطاط آمریکا یعنی حاضرن چندین هزار نفر از بین برنده نابود بکنند یک بمب بندانند بعد برای آینده برنامه ریزی بکنند که چیکار می‌توانند بکنند که ملت‌ها را به سلطه خودشان دریاورند امام علی^(۴) می‌فرماید: «الْعِلْمُ سُلْطَانٌ» علم باعث سلطه است. اشراف به عالم من وَجَدُوهَا سالعَ بِهِ وَمَنْ لَمْ يَجِدْ تَوْسِيرًا إِلَيْهِ عِلْمٌ باعث سلطان می‌شود کسی علم را بیابد کسی اگر دنبالش نرود بر او مسلط می‌شوند این خاصیت علم و دانش است حالا البته امام علی^(۴) می‌فرماید «ثُمَرَتِ الْعِلْمُ مَعْرِفَةُ اللَّهِ» ثمره علم طرف می‌رود مثلاً سی سال درس می‌خواند فوق تخصص مغز و اعصاب حدود ۱۷ سال پیش دعای عرفه امام حسین^(۴) را می‌خواندم به یک جایی رسیدم یه کمی فکر کردم چون دعای عرفه مثل دعای کمیل ساده نیست آدم و قنی می‌خواند در اثر تکرار آن کلماتش یه کمی ثقيل است تمام آناتومی بدن و ویژگی‌های پزشکی در دعای عرفه آمده می‌گوید خدا ایا اگر با تمام اعضا و جوارح هم در تمامی اعصار زندگی کنم شکر یکی از آنها را نمی‌توانم بجا بیاورم بعد می‌گوید راه‌های منافذ پوست هزار و سیصد سال پیش سال شست و یک امام حسین این حرف را زده راه‌های مفاصل، مخی، شعری، بصری، همه اینها را من دیدم نوشتم بعد دیدم یک آناتومی کامل پزشکی در دعای عرفه هست بنابراین علم باعث سلطه است باعث قدرت حالا قدرت پیدا بکنید می‌توانید با

دانشآموزان و فرزندان تان خیلی خوب برخورد بکنید چون شما ایمان را هم دارید خیلی مهمه عشق و علاقه و محبت هم نسبت بهش دارید ولی اونی که علم را دارد اولاً فیلتر شده می‌رود عشق و علاقه هم ندارد می‌خواهد ما وضعیت مطلوبی نداشته باشیم به اینکه الان وضعیت علمی در ایران از لحاظ سرعت خیلی بالاست از همین هم می‌ترسند مسئله بعدی پرسش علمی شما همیشه باید در ذهن تان سوال پیش باید وقتی که پرسش پیش می‌آید بعد تشخیص بدھید پرسش کی می‌تواند کدام کتاب یا فرد میتواند کدام جامعه میتواند پاسخ بدهد قرآن میفرماید «فَسْأَلُوا أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ» از اهل ذکر بپرسید اگر نمی‌دانید و تو تفاسیر گفتد اهل ذکر پیامبرانند انبیاء هستند اولیای الهی ائمه اطهار^۲ دانشمندان امت که دانشمندان امت ما خیلی‌ها را ماقانون ابن سینا قرن ۴ می‌نوشتیم هزار سال پیش یا اشعاری که فردوسی در مدح و منقبت مولا امیرالمؤمنین گفته یا همین فردوسی می‌گوید توانا بود هر که دانا بود این حرف مترقی ترین حرف دانش و خرد قدرت است الان غربی‌ها دارند می‌گویند آنها می‌گویند توانایی از دانایی نشأت می‌گیرد خب حالا همه دانشمندان که در اختیار ما نیستند خب الان ما خیلی چیزها داریم اطراف و اکناف ما خیلی چیزهای نرم افزاری داریم خیلی کتاب داریم خیلی آدم‌ها هستند از کتاب‌هایشان استفاده می‌کنیم یک سیره مطالعاتی داشته باشید براساس دانش آکادمی نیازی که داریم یک سری مطالعاتی همه‌مان نمی‌شود الان بگیم مثلاً شما همه‌تان این سیر را مطالعه کنید ما یک سری کتاب کویر مرحوم شریعتی را می‌خواندم یا هنر در انتظار موعود یا هبوت می‌خواندم اصلاً نمی‌فهمیدم به یک واسطه‌ای یک جایی بجهه‌های هنری مطرح بود ته هنر چی هست این آرت چی می‌شود می‌گوید هنر چیزی هست که هنرمند را به خدا نزدیک می‌کند هنر گر با خدا باشد روان‌بخشد به دنیایی ولی از خود گذشتن دارد و توفیق می‌خواهد و گر روح هنر شد کشته از بی‌اعتنایی‌هاست که در عین شکیبایی هنر تشویق می‌خواهد بجهه‌های ما تشویق می‌خواهد الان یک جامعه‌ای شده که بعضی از مومنان یه خورده وقت کم می‌گذاریم وقت ام می‌ذاریم وقت درست و حسابی نمی‌ذاریم با بجهه‌ها تندیم یه خورده جذب نمی‌توانیم بکنیم ولی یک عده‌ای که مسیرهای دیگر دارند می‌روند یا عمدًا یا غیرعمد بجهه‌ایمان را خیلی راحت دارند جذب می‌کنند من دخترم باید با من خیلی رفیق باشد من پسرم باید باهم خیلی رفیق باشد حرفاش را باید به من بگوید ولی مادر و دختر باید هیچ حرف پنهانی نباید داشته باشند ولی مثلاً دختر به دوستش می‌گوید ما فاصله گرفتیم خب آسیب‌های زیادی دارد پس باید بپرسیم قرآن کریم فراخوان می‌دهد در مورد عقн بحث بعدی می‌گوید «يَا مَعْشَرَ الْجِنِّ وَ الْإِنْسِ إِنِ اسْتَطَعْتُمْ أَنْ تَنْفَذُوا مِنْ أَفْطَارِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ فَانْفَذُوا لَا تَنْفَذُونَ إِلَّا سُلطَانٌ» می‌گوید در آفاق و انفس بنگرید یا نقوس بکنید در عالم و نمی‌توانید مگر به علم و دانش و سلطان قرآن کریم میفرماید «وَفِي أَنْفُسِكُمْ أَفَلَا تُبَصِّرُونَ» در خودتان بهترین راه شناخت این عالم خودتان هستید حالا یک داستان بگوییم برایتان یک خانمی بود بنام زینب شغلش عطر فروش بود می‌گفت زینب عطاره تو اصول کافی آمده این حدیث شغلش این بود که می‌آمد در محضر پیامبر و عرضه می‌گرد کالایی که داشت و یاران می‌آمدن عطر می‌خریدند چون این خوش بو بودن به عطر یک سفارش خودش

اصلًا ارتباط خوب می‌کند یعنی اگر ظاهرتان لباس‌تان عطرتان حالا با شرایط که خانم‌ها دارند آقایان دارند تفاوت دارد آنجایی که می‌توانید استفاده بکنید باید استفاده کنید و می‌گویند درآمد زیادی از پیامبر شاید^۱ خرج خوش بويي اش را می‌کرد پیامبر به يك خانم گفتند که هر وقت شما اينجا می‌آيد زينب خانم خانه ما معطر می‌شود اين خانم خيلي مؤدب بود گفت يا رسول الله اين بوی خوش از وجود خود شماست بعد زينب عطاره گفت يا رسول الله امروز من برای فروش عطر نیامده‌ام امروز يك چيزی ذهنmo مشغول کرده عظمت خدا را برای من بگويند مومن بود ولی دنبال سوال بود عظمت خدا اين کهکشان‌ها چی هست پیامبر فرمودند که عظمت خدا را نمی‌توانید مستقيم درك بکنید از مخلوقات خدا به عظمت خدا پی بير گفت چطوری گفت يك عالم را می‌بینيد شما تو سوره نوخ خوانديد «أَلَمْ تَرَوا
كَيْفَ خَلَقَ اللَّهُ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ طِبَاقًا» يعني ما هفت طبقه آسمان را قرآن می‌فرماید طبقه، طبقه قرار داديم پیامبر می‌فرمایند زينب خانم عطاره آسمان اول نسبت به آسمان دوم مثل حلقه انگشت در بیابان است آسمان دوم که بیابان بود برای آسمان اول حلقه انگشت برای آسمان سوم که بیابان است همینجور تا هفت آسمان، آسمان هفتم که بیابان بود برای شش آسمان قبل خودش حلقه است تا به عرش اين حرف خيلي سنگين است در كش سخته از آن طرف شما داريid تمام اين نظريه ها تو بحث زمين و پيدايش آمد آخر گفتند گازهای فشرده بوده خود قرآن سوره‌ای داريم به نام «دخان» و «هي دخان الْمُبِين» شما در حرکت وضعی یا تو حرکت وضعی آيه داريم سورة زمر آيه^۲ «يُكَوِّرُ اللَّيلَ عَلَى النَّهَارِ وَيُكَوِّرُ النَّهَارَ عَلَى اللَّيلِ» شب و روز دارد می‌چرخد یا مثلاً شما در حرکت انتقالی بهش می‌گويند انقلاب هم هست حرکت نجوم پدید آمدن سال می‌شود می‌فرماید و «وَتَرَى الْجِبالَ تَحْسَبُهَا جَامِدَةً وَهِيَ تَمُرُّ مَرَ السَّحَابِ» تو زمين را جامد و استاتيك فرض می‌کنید در صورتی که زمين دارد حرکت می‌کند مثل ابر دارد حرکت می‌کند پیامبر وقتی بيدار می‌شدند برای نماز شب از حضرت امير المؤمنين^۳ هم نقل شده آيات آسمان را نگاه می‌كردند می‌گفتند «إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالْخِلَافِ اللَّيلُ وَالنَّهَارُ لَآيَاتٍ لِأُولَى الْأَلْبَابِ» اينها آيات و نشانه- هاست برای صاحبان خرد «الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيَاماً وَقُعُودًا وَعَلَى جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلًا سُبْحَانَكَ رَبَّنَا عَذَابَ النَّارِ» فقط تفكير يك آيه داريم دو جاي قرآن تكرار شده كلاً «فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ» جالبه خود اين سه تا کلمه شناور هست یعنی تمام عالم شناور است الان فهميدن که عالم شناور است یا مثلاً می‌گويند «خَلْقَ السَّمَاوَاتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا» ستون‌های وجود دارد اما نمی‌بینيد شما آن جاذبه زمين خيلي چيزها تو قرآن هست کل يوم هو في شان خدا هر روز در کار است سوره حج ميفرماید که «وَمِنْكُمْ مَنْ يَتَوَقَّى وَمِنْكُمْ مَنْ يُرَدِّ إِلَى أَرْذَلِ الْعُمُرِ لِكَيْلَا يَعْلَمَ مِنْ بَعْدِ عِلْمٍ شَيْئًا» می‌گويد يك عده از شما انسان‌ها درحالی که تمام مشاعرتان کار می‌کند از دنيا می‌رويد و بعضی از شما به يك جاهایی از عمر از نظر ضعف و سستی می‌رسید بعد از آن همه علم آن همه حافظه‌های خوب آن همه برو ييا هیچ چيز دیگه يادتان نمی‌ماند می‌شود آزالایمر پس اين‌ها مطالعه می‌خواهد کار می‌خواهد متخصص می‌خواهد چطور می‌شود من برای چشم می‌روم متخصص براي روح می‌خواهد براي ابدیتم برای آنجا

هم برنامه ریزی بکنیم ما برای ابدیت مدت مان خیلی کار نکردیم گفت دنیا طلبیدیم و به مقصد نرسیدیم افسوس برآن آخرت ناطلیده خواجه نصیر می گویید افسوس که آنچه که بردهام باختنی است به شناخته ها تمام نشناختنی است خیلی از چیزهای علمی که می شناسیم بعد می بینیم عوض می شود نظرمان برداشته ام هر آنچه باید به گذاشت خیلی چیزها را من برداشتم که از این عالم بروم آنجا به درد نمی خورد کتاب سیاحت غرب را بخوانید حالا کتاب های دیگه ام الان آمده آقا نجفی قوچانی که نوشته یک عده می گویند حالا تواضع کرده خودش در عوالم سیر کرده چون بعضی از علماء هستند روح شان را خودشان می توانند در حالتی که زنده اند از جسم خارج بکنند گشت بزنند حالا بعضی ها تو این برنامه زندگی پس از زندگی این ها ناخواسته یک اتفاقی پیش می آمد منتهی «فَإِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ لَا يَسْتَأْخِرُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ» اجل نرسیده بود روح برگشت می رویم مثلاً مشهد عالم خواب جای می رویم روح رفته واقعاً در خواب های عمیق چند ثانیه طول می کشد آدم بخواهد برگردد و توی نجوم تو پزشکی توی مسائل دیگر علوم دیگر قرآن ریشه هایی دارد که انسان با این ها ثمره العلم معرفت الله می رسد بعد هم نکته مهم اینکه «مَنْ عَمِلَ بِمَا يَعْلَمُ وَرَءُوهُ اللَّهُ عِلْمٌ مَا لَمْ يَعْلَمْ» همه علم ها نورانی نیست یک آقایی بود مرحوم استاد ما ضیا بادی می گفت یک مفصلی بود می خواهم بگویم علم قرآن علم دین هم یک آفت هایی دارد چون اگر همه این علماء اگر اهل عمل بودن که وضع اینجوری نمی شد کسی به آنچه که می داند عمل بکند خدا به آن چیزی که نمی داند بهش می دهد علم نورانی همه جا نیست خیلی ها در حوزه درس می خوانند یکی میشه علامه طباطبائی، شهید مطهری خیلی با استعدادتر از شهید مطهری هم بودند ولی نشدنند پس یک چیزهای دیگه هم هست توکل چهار «ت» یادتان باشه عملیات تو زندگی «وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ هُوَ وَيَرْزُقُهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ» توسل به قرآن و اهل بیت توکل باید کار بکنید تلاش بکنید چون یک عده بودند همراه پیامبر شتر ها را رها کردند پیامبر گفت چرا رها کردی گفت شما هستین گفت نه آقا عقلت میگه شتر بیند زانوش را تدبیر همین چیزهایی که دارم میگوییم عقل، اندیشه، مدیریت، مدیریت زمان و تحمل، صبر رحمت می خواهد عزیزان اگر می خواهید پیشرفت بکنید در هر چیزی یا در خیلی از چیزهایی که خدا تو مسیر زندگی تان حتی قرار می دهد نیازهای تان را همچ ماندنی نیست انکار مقامات اهل دل را نکنید بعضی از آدم ها همان اول گارد می گیرند نگاهشان، کلامشان، رفتارشان با آدم هایی که عالم هستند گارد می گیرد حسادت باید بشود، قبطه انکار مقامات اهل علم اهل دل را نکنید خدا بهت تان می دهد، بعضی ها انکار می کند بگویید خدایا خوب بود من همینجوری بودم خدا اونوقت بگویید چه جوری اسباب را برای تان فراهم می کند صبر سه شاخه دارد صبر بعد معصیت می شود تقوا کسی تقوا پیشه باشد علومی خدا بهش می دهد میخواهید خدا معلم خصوصی تان بشود آیه ۲۸۲ سوره بقره بلندترین آیه هست خودش در مورد دین و مکتبات چیزی که دارید معامله می کنید حتماً بنویسید آخر آیه یه تیکه دارد «وَاتَّقُوا اللَّهَ وَيَعْلَمُكُمُ اللَّهُ» از خدا بکنید مقام خدا «وَأَمَّا مَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ وَتَهَىءَ النَّفْسَ عَنِ الْهُوَى فَإِنَّ الْجَنَّةَ هِيَ الْمَأْوَى» مراقب باشید که «اتَّقُوا مَعَاصِيَ اللَّهِ فِي الْخَلَوَاتِ، فَإِنَّ الشَّاهِدَ هُوَ الْحَاكِمُ» امام علی^(ع) می فرماید از معصیت خدا و از

سرپیچی خدا به ویره در خلوت‌هایتان دوری کنید که شاهد امروز حاکم فرداست اگر اینجوری به خدا دل بدھید خدا تعلیم ویره به شما میدهد اون دیگه نمی‌شود توصیف کرد چون نه من اهلش هستم آنها بی که بودند گفتند خدا خصوصی به شما یاد می‌دهد دوره، دوره‌ی فتنه و آشوب است کلام آخر «فَإِذَا التَّبَسَّتُ عَلَيْكُمُ الْقِتَنُ كَطَعَ النَّيلُ الْمُظْلِمُ فَعَلَيْكُمْ بِالْقُرْآنِ إِنَّهُ شَافِعٌ وَ مَاحِلٌ مُصَدِّقٌ وَ مَنْ جَعَلَهُ أَمَامَةً قَادَهُ إِلَى الْجَنَّةِ وَ مَنْ جَعَلَهُ خَلْفَهُ سَاقَهُ إِلَى النَّارِ» هرگاه فتنه‌های آشوب و دهر و زمان به شما روی یاورده فتنه‌ها و آشوب‌ها شما را در بر گرفت از نورانیت قرآن بهره بگیرید این قرآن روز قیامت شکایت می‌کند من را مهجور گذاشتند اندازه اون قاطاها بی که به ایشان دادند از من استفاده نکردند و این هم معلم می‌خواهد میین می‌خواهد چرا شفاعت کننده قرآن که شفاعتش پذیرفته است گزارش می‌دهد قرآن از ما قرآن زنده است کسی قرآن را فرا راه قرار بدهد بفهمد از قرآن و آیاتش بهره بگیرد علوم روز هم برود دنبالش و از خدا نورانیت بخواهد به سمت بهشت و رستگاری پیش می‌رود کسی پشت سر قرآن را قرار بدهد سوق پیدا می‌کند به سمت آتش همه دنبال اصلاحات اند اصلاح طلب راست و چپ می‌دانید قرآن راجع به حزب مطلب دارد «كُلُّ حَزْبٍ بِمَا لَدِيهِمْ فَرَحُونَ» دو جای قرآن آمده می‌گوید هر حزبی هر گروهی فقط به آنچه که پیش خودشان هست خرسندن می‌گوید هر چه گروه ما بگوید چپ‌ها می‌گن ما هر چی می‌گوییم درسته راستا می‌گویند ما هر چی بگوییم درسته اگر یکی از جناح مخالف چیز خوبی هم بگوید گوش نمی‌دهند در صورتی که پیامبر می‌فرماید «أُطْلِبُوا الْعِلْمَ وَلَوْ بِالصَّيْنِ أُطْلِبُوا الْعِلْمَ وَلَوْ أَلِّا مِنْ أَهْلِ الْنِّفَاقِ» پیامبر می‌فرماید علم را بگیرید حتی از اهل نفاق اصلاً دشمن تان علم اش را بگیرید مجهز بشوید به بعضی‌ها هم می‌گوید فساد نکنید می‌گویند ما اصلاح گریم آنها بی که ادعا می‌کنند فقط ما اصلاح گریم اصل فساد خودشان هستند ریشه فساد خودشان هستند نمی‌فهمند به محضر امیرالمؤمنین می‌رسیم می‌گوییم یا امیرالمؤمنین شما به ما بگو اصلاحات چی هست ایشان می‌فرمایند که «مَنْ أَصْلَحَ مَا بَيْنَهُ وَبَيْنَ اللَّهِ، أَصْلَحَ اللَّهُ مَا بَيْنَهُ وَبَيْنَ النَّاسِ» کسی رابطه خودشو با خدا اصلاح بکند خدا رابطه‌اش را با مردم اصلاح می‌کند «مَنْ أَصْلَحَ سَرِيرَتَهُ، أَصْلَحَ اللَّهُ عَلَيْتَهُ» اگر کسی می‌خواهد ظاهرش خوب بشود مظاهرش خوب بشود تجلیاتش خوب بشود که در ماه رجب که ماه خدادست آدم تخلیه می‌کند در ماه شعبان آراسته می‌شود در ماه رمضان تجلی پیدا می‌کند که این خودش جای بحث دارد «مَنْ أَصْلَحَ سَرِيرَتَهُ، أَصْلَحَ اللَّهُ عَلَيْتَهُ» کسی درونش را اصلاح کند خدا درونش را اصلا می‌کند خیلی‌ها دنبال اصلاح درون هستند که برای مردم خوب جلوه کنند ما درون را بگیریم و حال را «مَنْ أَصْلَحَ أَمْرَآخِرَتِهِ، أَصْلَحَ اللَّهُ» امر و دنیا کسی آخرتش را اصلاح کند خدا دنیاش را اصلاح می‌کند، حالا همه‌مان معلم بودیم دانش آموز بودیم مادرها و پدرها می‌خواییم بینیم که کجا هستیم ما دانشجوی دکتری بودیم می‌خواستیم بینیم استادمان نظرش در مورد ما چی هست راهنمایی بودیم ابتدایی بودیم همیشه اینجوری بار آمدیم که بخشی از نظر معلم یا استاد در قالب نمره متجلی می‌شود عبد می‌خواهد بینند پیش خدا چه درجه‌ای دارد ائمه ما امام رضا فرمودند اگر کلام ما را درست برای مردم شرح بدھید عاشق کلام ما می‌شوند حضرت علی^(ع) می‌فرمایند «مَنْ أَرَادَ

مِنْكُمْ أَنْ يَعْلَمَ كَيْفَ مَنْزَلَةُ اللَّهِ، فَلَيَنْظُرْ كَيْفَ مَنْزَلَةُ اللَّهِ مِنْهُ عِنْدَ الدُّنْوَبِ» یعنی چی کسی که اراده کند بخواهد بداند پیش خدا چه جایگاهی و منزلتی دارد پس بنگرد نگاه بکند بینند مقام خدا جایگاه خدا پیش این بند هنگام گناهان هنگام حوادث هنگام آزمایشات هنگامی که طرف رشوه میخواهد بگیرد یا بدهد هنگامی که می خواهد یک امضاء بکند تصمیم بگیرد سوء استفاده از مقام بکند وزیر، وکیل هنگام آنجایی که برایش آزمایشاتی پیش می آید که فردا شیطان در سوره ابراهیم است می گوید «فَلَا تَلْمُونُنِي وَلُوْمُوا أَنْفُسَكُمْ» من فقط دعوت کردم من را ملامت نکنید دعوت کردم یک عده پذیرفتن یک عده نپذیرفتن حنای خدا چقدر پیش ما رنگ دارد که «وَأَمَّا مَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ وَتَهَى النَّفْسُ عَنِ الْهَوَى فَإِنَّ الْجَنَّةَ هِيَ الْمَأْوَى».

پایان